

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ

(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိ)

၂၀၂၁ ခုနှစ် ၊ ဧပြီလ

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ

(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	Economic Environment and Banking Sector	၂
၂။	ငွေရေးကြေးရေးစနစ် တည်ငြိမ်မှုအခြေအနေ သုံးသပ်တင်ပြချက်	၈
၃။	Macro Prudential Ratio များဖြင့် စိစစ်တင်ပြခြင်း	၉
၄။	ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၏ ၂၀၁၉- ၂၀၂၀ခုနှစ်၊ ဒုတိယ ၆ လကုန်ဆုံးချိန်တွင် အရေးပါသောဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများအပေါ် အခြေခံစိစစ်ချက်များ	၉
၅။	ဘဏ်များအားပြန်လည်တည့်မတ်စေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများ	၁၅
၆။	အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား ဘဏ်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရုပ်သိမ်းခဲ့ခြင်း	၁၆
၇။	ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများအားကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း	၁၇
၈။	ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေမှုများ	၁၈
၉။	Data နှင့် Reporting System များပိုမိုမှန်ကန်စေရန် စိစစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၀
၁၀။	ဘဏ်များမှ IFRS အားအချိန်မီလိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် Banking Sector Financial Reporting Implementation Committee ၏ ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေများ	၂၁

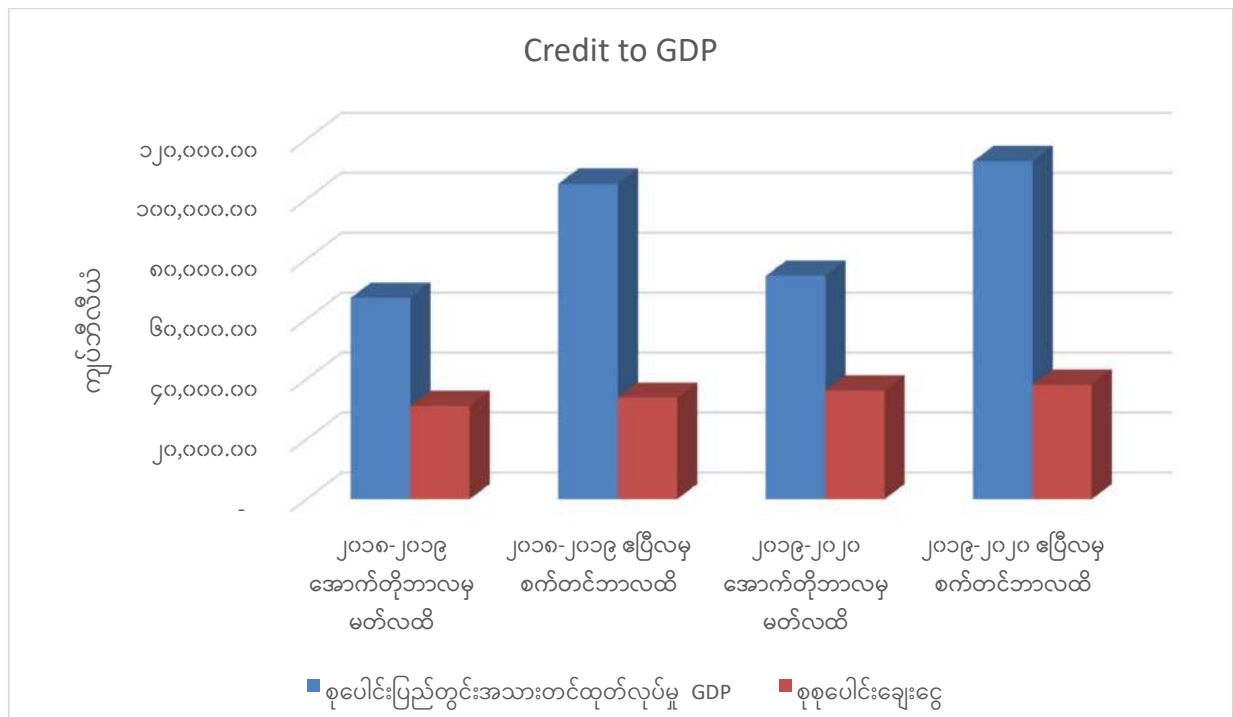
ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ
(၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိ)

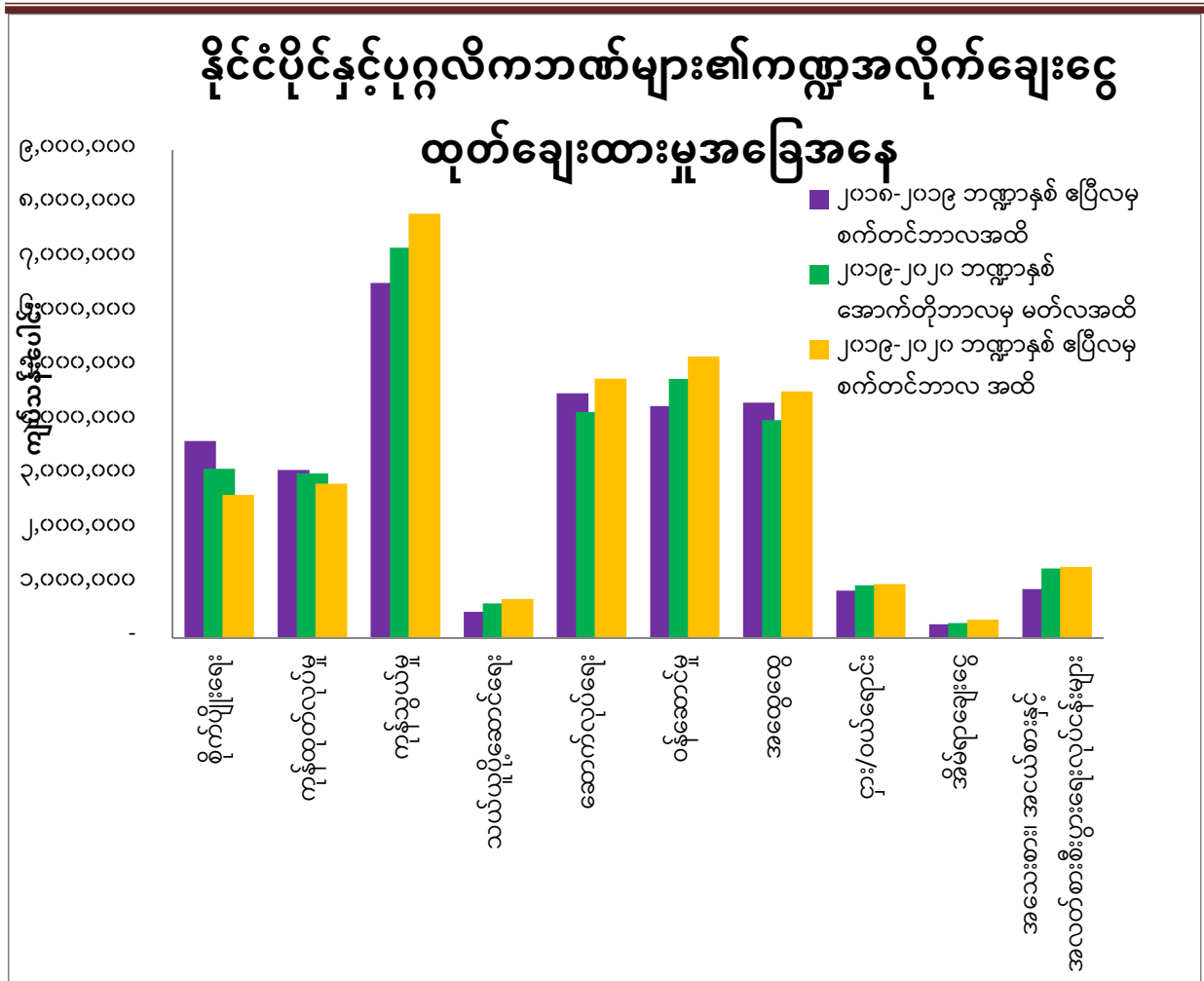
၁။ Economic Environment and Banking Sector

၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ်၊ ဒုတိယ(၆)လပတ်တွင် ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (Foreign Equity Investment) အနေဖြင့် လျှပ်စစ်ကဏ္ဍတွင် အများဆုံးနှင့်စက်မှုကဏ္ဍတွင် ဒုတိယအများဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအနေဖြင့် အိမ်ရာအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကဏ္ဍတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး စက်မှုကဏ္ဍနှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍတို့တွင် ဒုတိယနှင့် တတိယအများဆုံး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘဏ်များမှ စီးပွားရေးကဏ္ဍများသို့ Financing ပေးရာတွင် ကုန်သွယ်မှုကဏ္ဍ၊ ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးကဏ္ဍတို့တွင် အများဆုံး ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် Covid-19 Pandemic သက်ရောက်ခဲ့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှု အနည်းငယ် မြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။ ပို့ကုန်ကဏ္ဍတွင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရေထွက်ထုတ်ကုန်များ တင်ပို့မှုမြင့်တက်ခဲ့ပြီး သွင်းကုန်ကဏ္ဍတွင် Capital goods များ မြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် CMP goods များတင်သွင်းမှုကျဆင်းခဲ့ပါသည်။ ကုန်သွယ်မှုတွင် ပိုငွေအနည်းငယ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်း၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မြင့်တက်ခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် မြန်မာကျပ်ငွေတန်ဖိုး မြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍတွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ၊ စက်တင်ဘာလအထိ Credit to GDP Ratio မှာ ၃၃.၈၃% အထိတိုးတက်ခဲ့ပြီး၊ ချေးငွေတိုးတက်မှုမှာ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၅.၃၅% ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့် Money Market ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးစေရန်နှင့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် ဘဏ်အချင်းချင်း ငွေကြေးဈေးကွက်ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖော်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ကာလတိုငွေကြေးဈေးကွက် ဆောင်ရွက်မှုအနေဖြင့် မြန်မာကျပ် ပိုမိုသော Liquidity ကောင်းသည့်ဘဏ်များက မြန်မာကျပ်လိုအပ်သော နိုင်ငံခြားဘဏ်၊ ဘဏ်ခွဲများသို့ ချေးငွေ ထုတ်ချေးမှု ပိုမိုတိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း Interbank Market တွင် မြန်မာကျပ် ပျမ်းမျှ Turnover ကျပ် ၉၅၀ ဘီလီယံခန့်နှင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ပျမ်းမျှ Turnover ၄၆၀ သန်း ခန့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသေးစားငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် အသေးစား ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု တိုးချဲ့ရန်အတွက် လိုအပ်လျက်ရှိသော လည်ပတ်မတည်ငွေရင်းများကို ပြည်တွင်းဘဏ်များ၊ နိုင်ငံခြားဘဏ်ခွဲများမှ ချေးငွေရယူဆောင်ရွက် ရာတွင် Back to Back Facility ချေးငွေ ၊ Syndicated ချေးငွေများထုတ်ချေးခြင်းကို ခွင့်ပြုပေးခဲ့ပြီး ဘဏ်များအနေဖြင့် နှစ်ရှည်ပြည်ပချေးငွေ အထောက်အပံ့များ ရယူ၍ Long Term ချေးငွေရရှိခဲ့ပြီး၊ ပြည်တွင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသို့ Long Term ချေးငွေများ ပိုမိုထုတ်ချေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် Access to Finance ကို ပိုမိုအားကောင်းစေရန်နှင့် SME ကဏ္ဍပိုမိုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြည်တွင်း Stakeholder များ Development Partner နှင့် နည်းပညာပိုင်း၊ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များတွင် ပိုမိုအားကောင်းစေရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး Collateral ပိုင်းသမာ Cash Flow Statement များ၊ Business Plan များအရ Movable Assets များ အခြေခံ၍ Financing ပေးရန် အားပေးခဲ့ပါသည်။ Movable Assets များရယူပြီး ငွေချေးရန် Secured Transaction Law ကို စီမံကိန်း၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်စက်မှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် ရှေ့နေချုပ်ရုံးတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ပြဋ္ဌာန်းရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ထို့ပြင် အာမခံလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ဘဏ်များတွင် new products များချဲ့ထွင်ရန် Bancassurance (Corporate အာမခံကိုယ်စားလှယ်) လုပ်ငန်းကို ပုဂ္ဂလိကဘဏ် ၆ ဘဏ်ဖြစ်သော ရိုးမဘဏ်၊ ဧရာဝတီဘဏ်၊ မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်၊ အာရှစီမံလမ်းမူဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ မြန်မာအရှေ့တိုင်းဘဏ်နှင့် ယူအေဘီဘဏ်များသို့ ခွင့်ပြုပေးခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် ဘဏ်များပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းစေရန် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ အပေါ်မူတည်၍ မတည်ငွေရင်းတိုးမြှင့်စေခြင်း၊ ငွေကြေးလွယ်ကူမှု ပိုမိုထိန်းကျောင်းရန် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ Access to Finance ပိုမိုအားကောင်းစေရန် အစိုးရနှင့် Private Sector Financing နှင့်အထူးသဖြင့် USAID, GIZ, IFC စသော Development Partners များ၏ Guarantee ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အစိုးရ၏ Government Credit Guarantee Insurance များဖြင့် ချေးငွေရရှိရေး ခွင့်ပြုပေးခဲ့ပါသည်။ Non-bank Financial Sector တွင် Gradually liberalization ပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့် Microfinance, Insurance, Capital market တို့တွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပိုမိုပါဝင်ခွင့်ပေးခြင်းဖြင့် ပြည်ပအရင်းအနှီးစီးဝင်မှု ပိုမိုရရှိရန် မျှော်မှန်းခဲ့ခြင်းနှင့်အတူ Cross Sector Regulatory Body ဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်နှင့် စီမံကိန်း၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်စက်မှုဝန်ကြီးဌာနအကြား Financial Stability ဖြစ်စေရန် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍမှ ချေးငွေရယူနိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း ပိုမိုမြှင့်မားလာစေရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ချေးငွေရရှိနိုင်မှုအဆင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာပြီး အဆင့်သတ်မှတ်ချက် မြင့်တက်လာစေရန် ချေးငွေသတင်းအချက်အလက်အစီရင်ခံခြင်းစနစ်ဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး ချေးငွေသတင်းအချက်အလက်ဌာန (Credit Bureau) တည်ထောင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ ချေးငွေသတင်းအချက်အလက်ဌာန (Credit Bureau) ထူထောင်ခြင်းကြောင့် Negative/ Positive Information များရရှိနိုင်ပြီး ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ချေးငွေအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ပိုမိုလျှင်မြန်လွယ်ကူစေပါသည်။

Credit Bureau ချေးငွေသတင်းအချက်အလက်ဌာနသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် Full Launch ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး၊ ရရှိနိုင်မည့် ဝန်ဆောင်မှုများမှာ -

- (က) **Consumer Credit Reports and Historical Reports** Myanmar Credit Bureau (MMCB) Web Application မှတစ်ဆင့် Online Access ဖြင့် Financial Institutions

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

(FIs) များအားလုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ Report တွင် Personal Information ၊ Contact Detail ၊ Employment Information ၊ Credit facilities and repayment history ၊ Collateral နှင့် Previous enquires made on the individual's credit report တို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) **Individual Credit Report for General Public** အများပြည်သူများအနေဖြင့် မိမိ၏ Credit Report Copy ကို MNCB Office သို့သွားရောက်ဝယ်ယူရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ Online access ဖြင့်ဝယ်ယူ၍မရနိုင်သေးဘဲ MNCB Office ၌ သာဝယ်ယူ နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ E-Government Services နှင့် Digital National ID Verification Services များရရှိပြီး Proof လုပ်နိုင်မှသာ Online Access ဖြင့် ဝယ်ယူရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

(ဂ) **Data Analytics report on Anonymized Data** ယင်း Product နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရရှိနိုင်မည့်သူများမှာ ဗဟိုဘဏ်နှင့် Financial Institutions (FIs) များဖြစ်ပါသည်။

- FIs များအနေဖြင့် Data Analytics report ဝယ်ယူခြင်းဖြင့် Latest Market Trend ကို သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ၊ Individual Performance အား Industry နှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ Offline Data Report အဖြစ်သာ ရရှိနိုင်ပြီး မည်သူမည်ဝါအဖြစ် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသည့် Data နှင့် အချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် Anonymized Data Report ကို အသုံးပြု၍ နိုင်ငံ၏ Financial Industry Movements ကို သိရှိနိုင်ပြီး၊ Financial Stability အတွက် မူဝါဒပိုင်းဆုံးဖြတ်ရာတွင် အထောက်အပံ့ရရှိနိုင်ပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်ရေးအတွက် AML/ CFT ဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်ဆောင်ရွက်ချက်များ

ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတို့မှတစ်ဆင့် နိုင်ငံတော်၏ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကဏ္ဍများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ရန်၊ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို လျော့ပါးသက်သာစေရန်၊ ဆင့်ပွားပေါ်ပေါက်နိုင်သည့် ပြစ်မှုများကို ကာကွယ်ဟန့်တားရန်နှင့် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတို့ကို ထိရောက်စွာ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လိုအပ်သည့် လမ်းညွှန်ချက်များအား ၂၀၀၄-၂၀၀၅ ခုနှစ်မှစ၍ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် AML Law ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ၁၅-၁၁-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်သူအပေါ်အလေးထားစိစစ်ခြင်းညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၁၈/၂၀၁၉ အား ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအပြင် IMF အကူအညီဖြင့် AML/CFT On-site Supervision Hand Book အား ၃-၃-၂၀၂၀ ရက်နေ့၌ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဌာနအနေဖြင့် ၂၀၁၉ နှင့် ၂၀၂၀ အတွင်း AML/CFT ဆိုင်ရာ

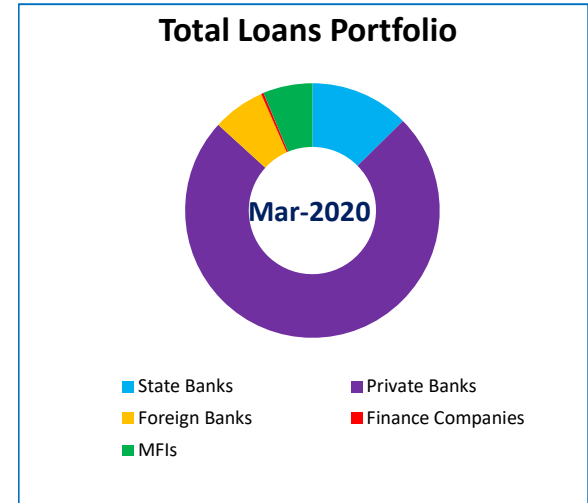
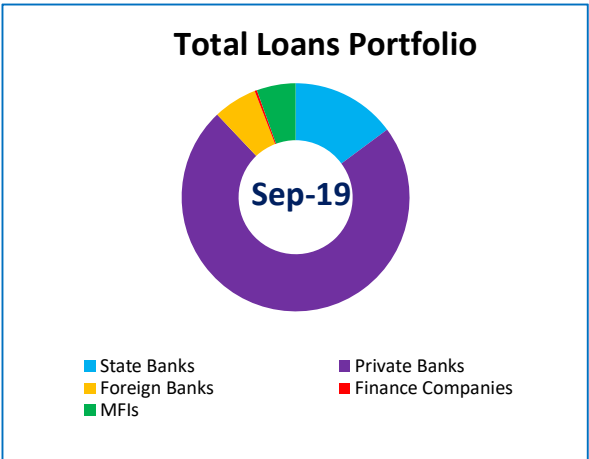
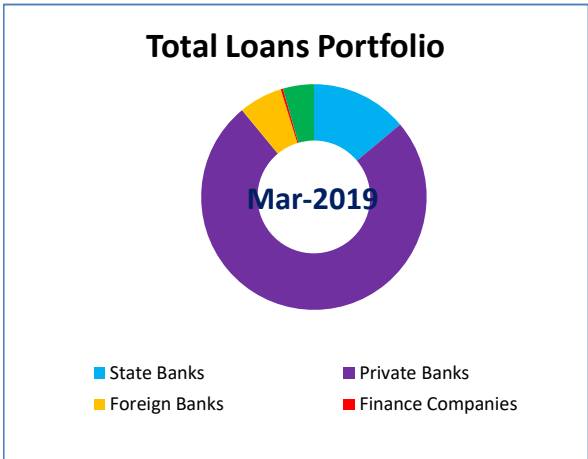
ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

Risk Assessment ရလဒ်များအပေါ်မူတည်၍ ဘဏ်လုပ်ငန်းဥပဒေစည်းမျဉ်းနှင့် ငွေကြေးခဝါချမှု တိုက်ဖျက်ရေးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဘဏ်ကြီး ၅ ဘဏ်နှင့် ဘဏ်အလယ်အလတ် ၇ ဘဏ်တို့အား On-site Examination စစ်ဆေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် AML/CFT လုပ်ငန်းများကို ပိုမိုထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အထူးစုံစမ်း စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့တို့ဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များအပြင် နိုင်ငံခြားဘဏ်ဘဏ်ခွဲများအား တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးအင်ဂျင်တွင် Financing ပိုမိုရရှိစေရန် ပြည်တွင်း Corporate Businessများအား Financing ပိုမိုအလေးပေးဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မြန်မာကျပ်ငွေသာမက နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်လည်း ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။

ချေးငွေ Portfolio တွင် ဘဏ်များ၊ ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများနှင့် အသေးစားငွေရေးကြေး ရေးအဖွဲ့အစည်းများပါဝင်မှုမှာ ယခင် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ပထမ ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များမှ အပ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၊ နိုင်ငံခြားဘဏ်ဘဏ်ခွဲများနှင့် ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများအားလုံး ချေးငွေ များတိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ခုနှစ် ပထမ ၆ လတွင် အပ်ငွေတိုးတက်မှုမှာ ၁၂.၆၂% ရှိသော်လည်း ချေးငွေတိုးတက်မှုမှာ ၅.၃၅% ရှိပါသည်။

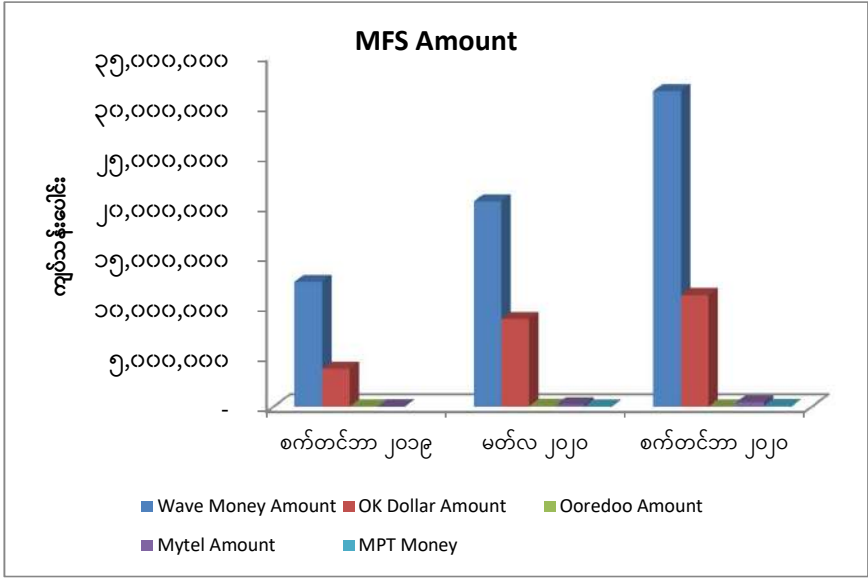
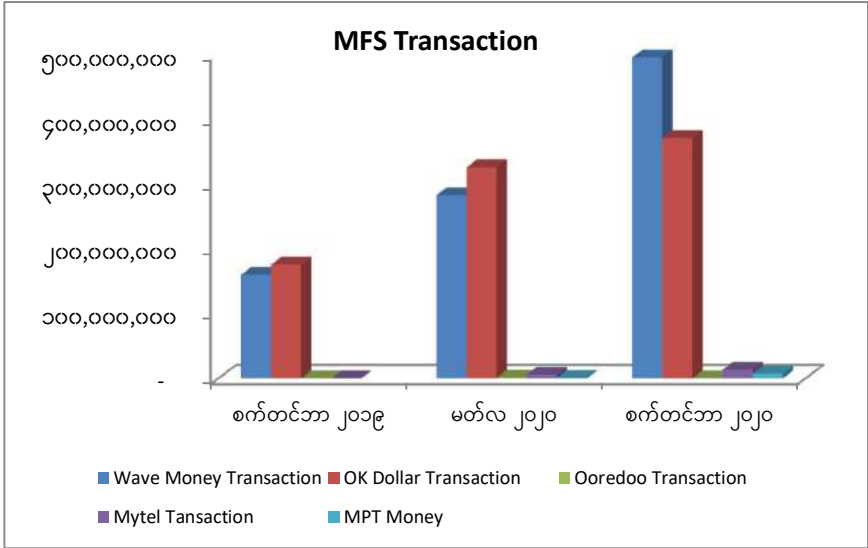
ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ (၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ပျမ်းမျှငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဒုတိယ ၆ လတွင် ၄၈.၄၀% ရှိပြီး၊ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၃.၄၆% တိုးတက်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုတွင် Retail Sector မှာ တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပြီး Digital Banking System (E-Cards, E-banking နှင့် Mobile Payment) များကို ပိုမိုဆောင်ရွက်လာရာ Banking Sector ဖွံ့ဖြိုးမှုကို Services များ ပိုမို ပေးခြင်းဖြင့် Online Transactions များ ပိုမိုတိုးတက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအထိ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၌ ATM အရေအတွက် ၄,၀၆၂ ခု၊ POS အရေအတွက် ၁၄,၇၃၁ ခု ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ထားပါသည်။

၎င်းအပြင် ဗဟိုဘဏ်က လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့် Mobile Service Provider ၅ ခု မှလည်း Payment Transactions များကို Retail Sector အတွက်အထောက်အကူပြုခဲ့ရာ Financial Inclusion Context တွင် ပါဝင်အကောင်အထည်ဖော်နေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

၂။ ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်မှု အခြေအနေသုံးသပ်တင်ပြချက်

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် လျင်မြန်စွာတိုးတက်ပြီး ခေတ်မီလာသည့်အတွက် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသည့်စည်းမျဉ်းများကို နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများသို့ မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုစွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လအတွင်း ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၊ နိုင်ငံခြားဘဏ်ဘဏ်ခွဲများနှင့် ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအနက် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ရရန်ပိုင်ခွင့်၊ အပ်ငွေနှင့်မတည်ရင်းနှီးငွေ တိုးတက်မှုရှိခဲ့ပြီး၊ နိုင်ငံခြားဘဏ်ဘဏ်ခွဲများတွင် အပ်ငွေတိုးတက်မှုရှိခဲ့ပါသည်။ ဘဏ်များအကြား Interbank Lending မှာလည်း ပိုမိုခွဲ၍ ငွေဖြစ်လွယ်မှု Short Term Money Market ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ ပိုမိုတိုးတက်မှုရှိခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ လက်ရှိ Covid-19 ကြောင့် ဘဏ်များတွင် ရရန်ပိုင်ခွင့်များတန်ဖိုးနှင့် ချေးငွေဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအခြေအနေ၊ ငွေကြေးလွယ်ကူမှုနှင့်ဘဏ္ဍာငွေပံ့ပိုးနိုင်မှုအခြေအနေ၊ အမြတ်ရရှိနိုင်မှုအခြေအနေ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်အောင်မြင်စွာ ရပ်တည်နိုင်မှုအခြေအနေတို့မှာ ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်တွင် စိန်ခေါ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ Covid-19 သက်ရောက်မှု လျော့နည်းစေရန်၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များအား လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်ရန်နှင့် Real economy အထောက်အကူပြုရန် ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေကြေးမူဝါဒဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုများအနေဖြင့် ဗဟိုဘဏ်အတိုးနှုန်းကို လျှော့ချခြင်း၊ ဘဏ်များမှ ထားရှိရမည့်အနည်းဆုံးသီးသန့်ငွေ လိုအပ်ချက်ကို လျှော့ချပေးခြင်း၊ ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးတွက်ချက်သည့်ပုံစံအား ယာယီပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်များက MSMEs သို့ ထုတ်ချေးထားသည့်ချေးငွေများအနက် COVID-19 သက်ရောက်မှုရှိပြီး အရင်းနှင့်အတိုးပေးဆပ်မှု မှန်ကန်ခဲ့သည့် MSMEs များအား ၃ နှစ်ထက်မပိုသည့် ချေးငွေသက်တမ်းဖြင့် Restructuring နှင့် Rescheduling ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်သည်။ လက်ရှိတွင် ယင်းချေးငွေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်လျက်ရှိပါသည်။

Covid-19 ကာလအတွင်း Digitalization Channel ကို customer များက ပိုမိုအသုံးပြုလာသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်များ၏ Fraud Management နှင့် Reconciliation များ သေချာစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် အကြောင်းကြားထားပြီး ဌာနတွင်း သတင်းအချက်အလက် ရယူခြင်းဖြင့် စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်လျက်ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် Interbank Market Development ဖြစ်စေရန် Intra Day Liquidity Support ပေးခြင်း၊ဘဏ်များအကြား Repo Transactions များခွင့်ပြုပေးခြင်း၊ FX လိုအပ်ချက်ရှိသည့် ဘဏ်များအတွက် Swap Facility တို့ကို ငွေကြေးလွယ်ကူစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဗဟိုဘဏ်၏ Risk Assessment ပေါ်မူတည်၍ ဘဏ်များ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေတို့အရ လည်းကောင်း၊ အမြတ်ရရှိမှုအခြေအနေတို့အရလည်းကောင်း၊ NPL အခြေအနေအရ NPL များ လျှော့ချရေးအတွက် NPL Resolution Framework ကို IMF/ World Bank တို့ဖြင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ Overall Assessment မှာ အသင့်အတင့် တည်ငြိမ်သည့် အခြေအနေတွင် ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

၃။ **Macro Prudential Ratio များဖြင့် စိစစ်တင်ပြခြင်း**

၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် ဘဏ်များ၏ရရန်ပိုင်ခွင့်များ၊ ပေးရန်တာဝန်များ၊ မတည်ရင်းနှီးငွေများ တိုးတက်မှုရှိခဲ့ပါသည်။ ဘဏ်များ၏အပ်ငွေအနေဖြင့် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ၀.၁၆% တိုးတက်ခဲ့ပြီး ဒုတိယ ၆ လတွင် ၁၂.၆၂% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ဘဏ်များ၏ ချေးငွေအနေဖြင့် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ၆.၁၃% တိုးတက်ခဲ့ပြီး ဒုတိယ ၆ လတွင် ၅.၁၃% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့အနက် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (MSMEs) သို့ ကျပ် ၁,၃၁၇.၁၈ ဘီလီယံ ထုတ်ချေးနိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ချေးငွေနှင့် အပ်ငွေ အချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ၆၄.၇၆% ရှိရာမှ ဒုတိယ ၆ လတွင် ၆၀.၄၆% သို့ ကျဆင်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အလားတူကာလအတွင်း ဘဏ်များ၏ စုစုပေါင်းချေးငွေနှင့် စုစုပေါင်း ရရန်ပိုင်ခွင့်အချိုးမှာ ၄၇.၆၈% မှ ၄၆.၉၉% သို့ အနည်းငယ်ကျဆင်းခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မတည်ရင်းနှီးငွေ (Capital) ပမာဏမှာ ဘဏ်များက မတည်ငွေရင်းတိုးမြှင့်ထည့်ဝင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ၁.၈၄% မှ ၂.၆၆% သို့ တိုးလာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ စုစုပေါင်းရရန်ပိုင်ခွင့်မှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ၂.၈၁% တိုးတက်ခဲ့ပြီး၊ ဒုတိယ ၆ လတွင် ၆.၆၈% သို့ တိုးတက်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၄။ **ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၏ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လရှိ အရေးပါသော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများအပေါ်အခြေခံစိစစ်ချက်များ စုစုပေါင်းရရန်ပိုင်ခွင့် (Asset)**

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ စုစုပေါင်းရရန်ပိုင်ခွင့်အခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် ကျပ် ၇၅,၆၈၀.၃၀ ဘီလီယံ ရှိပြီး၊ ယခင် (၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၆.၆၈% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့တိုးတက်ခြင်းမှာ အဓိကအားဖြင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၌ တိုးတက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ချေးငွေ (Loan)

ဘဏ်၏စုစုပေါင်းရရန်ပိုင်ခွင့်တွင် ချေးငွေမှာ ပမာဏအများဆုံးပါဝင်ပါသည်။ စံမီသော ချေးငွေများမှာ ဘဏ်အတွက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ပိုမိုများပြားစေပြီး၊ ဘဏ်၏ဝင်ငွေကျဆင်းခြင်း၊ ငွေကြေး လွယ်ကူမှုကျဆင်းခြင်း၊ မတည်ရင်းနှီးငွေလျော့နည်းခြင်းစသည့် ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်လာစေနိုင်ပါ သည်။ ထို့ကြောင့် ဘဏ်များမှ စံမီချေးငွေများကိုသာ ထုတ်ချေးရန်လိုအပ်ပြီးစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း၊ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း၊ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်း၊ အိမ်ရာချေးငွေ၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းနှင့် အသေးစားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း (SMEs) နှင့် အထွေထွေလုပ်ငန်းများသို့ ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးလျက်ရှိပါသည်။ SMEs ကဏ္ဍကို ပိုမိုအားပေးရန် မူဝါဒချမှတ်ထားသည်နှင့်အညီ အဆိုပါကဏ္ဍသို့ ကျပ် ၁,၃၁၇.၁၈ ဘီလီယံထုတ် ချေးထားပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ချေးငွေအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် ကျပ် ၃၅,၅၆၀.၉၄ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင် (၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၅.၁၃% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ တိုးတက်ခြင်းမှာ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၌ ချေးငွေများတိုးတက်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

အပ်ငွေ (Deposit)

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ အပ်ငွေအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် ကျပ် ၅၈,၈၁၉.၄၆ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ပထမ (၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၁၂.၆၂% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့သို့ တိုးတက်ခြင်းမှာ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များက ၀.၀၅% ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များက ၁၇.၀၅% နှင့် နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများက ၈.၀၇% တိုးတက်လာခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

မတည်ရင်းနှီးငွေ (Capital)

ဘဏ်တစ်ဘဏ်၏ မတည်ငွေရင်းပမာဏသည် ထိုဘဏ်၏ ငွေကြေးခိုင်မာမှုနှင့် ပြန်လည် ပေးဆပ်နိုင်စွမ်း (Solvency) ကို ညွှန်ပြလျက်ရှိပါသည်။ မမျှော်လင့်ဘဲကြုံတွေ့ရသည့် ဆုံးရှုံးမှုများ (Unanticipated Losses) ကို ဘဏ်၏မတည်ရင်းနှီးငွေမှ ခုနှိမ်မည်ဖြစ်သော်လည်း ဆုံးရှုံးမည့်ပမာဏ ကြီးမားမည်ဆိုပါက ဘဏ်အနေဖြင့် ပေးဆပ်ရန်ရှိသည်တို့ကို ပေးနိုင်စွမ်းရှိတော့မည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ပြင် ချေးငွေများတိုးမြှင့်ထုတ်ပေးခြင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်ရန်နှင့်ပုံသေပိုင်ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရန် စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သည့်ရန်ပုံငွေများ ရရှိနိုင်ရန် မတည်ရင်းနှီးငွေ လိုအပ်ပါသည်။ ဘဏ်အနေဖြင့် မတည်ရင်းနှီးငွေမြင့်မားလေ ဆုံးရှုံးမှုကိုခံနိုင်ရည်ရှိလေ ဖြစ်ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ထည့်ဝင်ပြီးမတည်ရင်းနှီးငွေအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် ကျပ် ၃,၆၉၂.၇၆ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင် (၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ကျပ် ၂.၆၆% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့တိုးတက်ခြင်းမှာ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များက မတည်ရင်းနှီးငွေများတိုးမြှင့် ထည့်ဝင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များ (Liquid Assets)

ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များတွင် လက်ဝယ်ရှိငွေလက်ကျန်များ၊ ဗဟိုဘဏ်နှင့် အခြားသော ဘဏ်များရှိငွေလက်ကျန်များ၊ (၃)လသက်တမ်းရှိလျော့နှုန်းဖြင့် ဝယ်ယူထားသောဘီလ်များ၊ အစိုးရ ငွေတိုက်စာချုပ်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် ကျပ် ၃၇,၆၃၁.၄၂ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင် (၆) လနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၁၄% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၏ ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် ကျပ် ၁၄,၁၉၆.၆၄ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင် (၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၁.၅၄% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

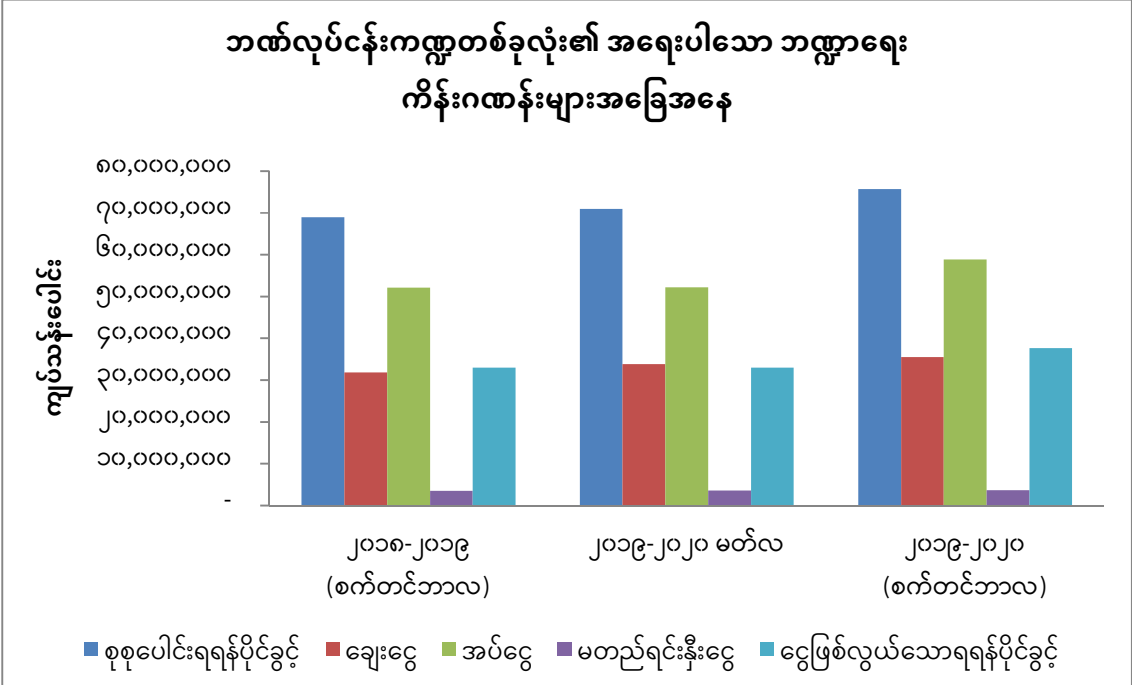
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် ကျပ် ၁၇,၆၃၅.၁၃ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင် (၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၃၁.၃၃% တိုးတက် ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့တိုးတက်ခြင်းမှာ ဘဏ်များလက်ဝယ်ရှိငွေသားကိုင်ဆောင်မှုနှင့် အစိုးရငွေချေး သက်သေခံစာချုပ်စာတမ်းများ ပိုမိုဝယ်ယူခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံခြားဘဏ်၊ ဘဏ်ခွဲများ၏ငွေဖြစ်လွယ်သောရန်ပိုင်ခွင့်များအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် ကျပ် ၅,၈၇၆.၆၅ ဘီလီယံရှိပြီး၊ ယခင်(၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၃.၅၄% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

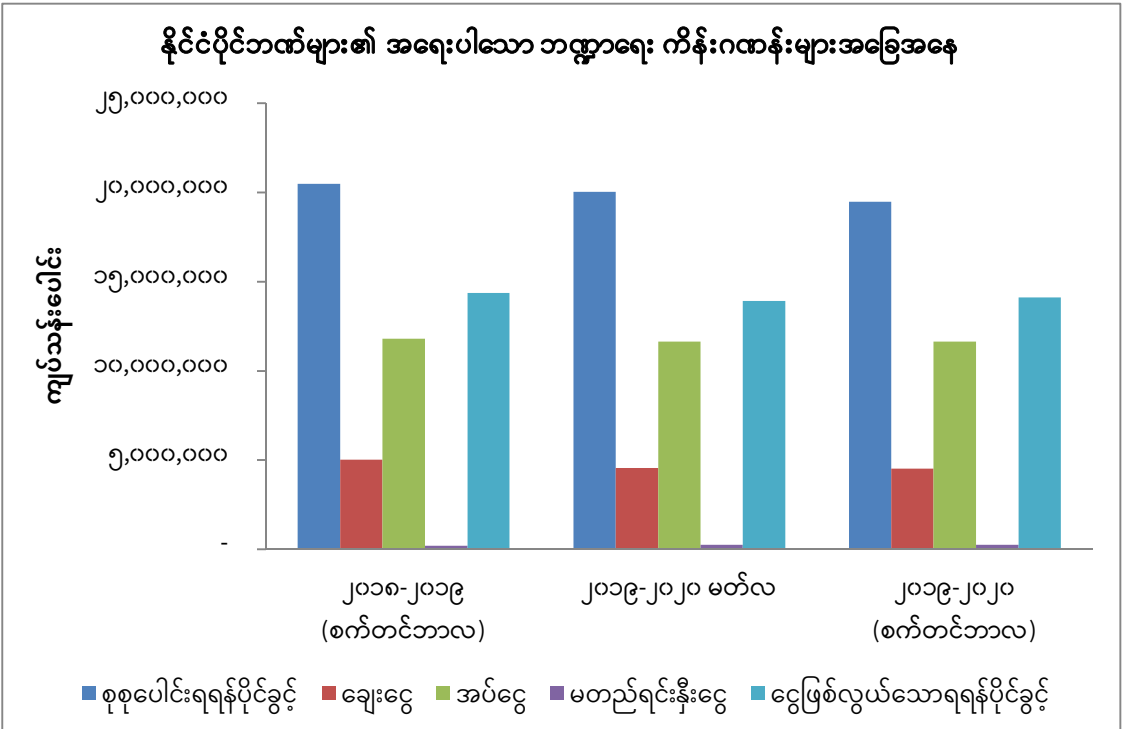
ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၊ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များနှင့် နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများ၏အရေးပါသော ဘဏ္ဍာရေးကိန်းဂဏန်းများ၏ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန်၊ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လ နှင့် ဒုတိယ ၆ လအခြေအနေများနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ပုံ(၁)၊ ပုံ(၂)၊ ပုံ(၃) နှင့် ပုံ(၄) တို့ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

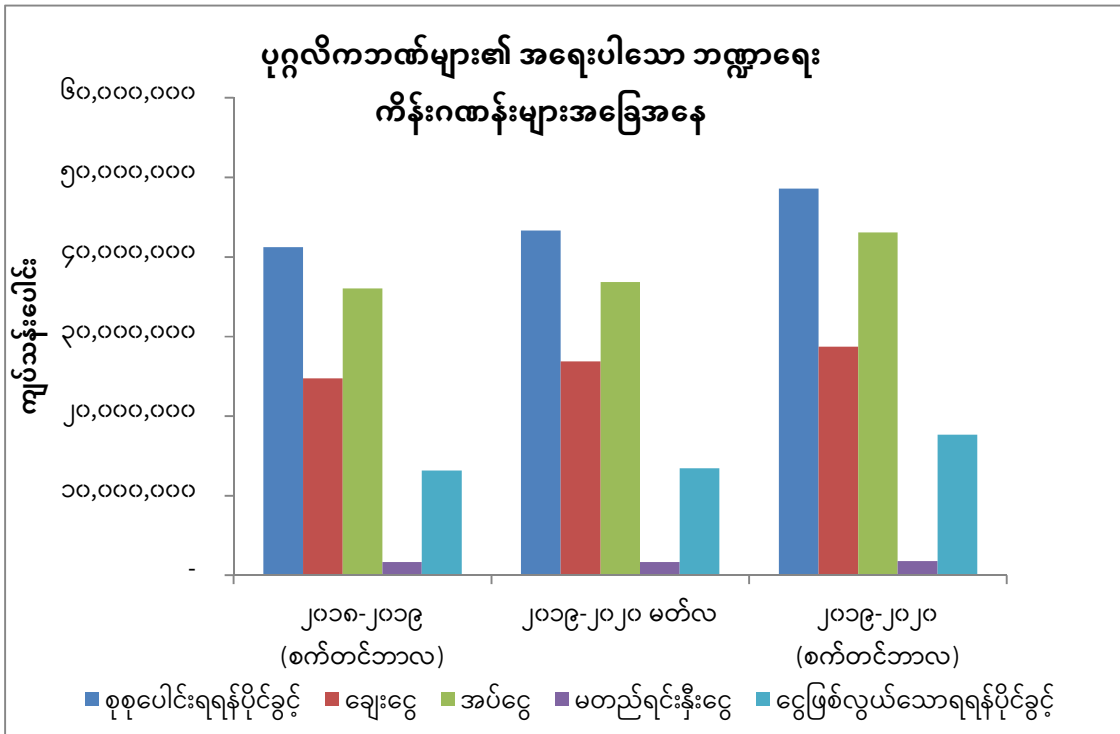
ပုံ (၁) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

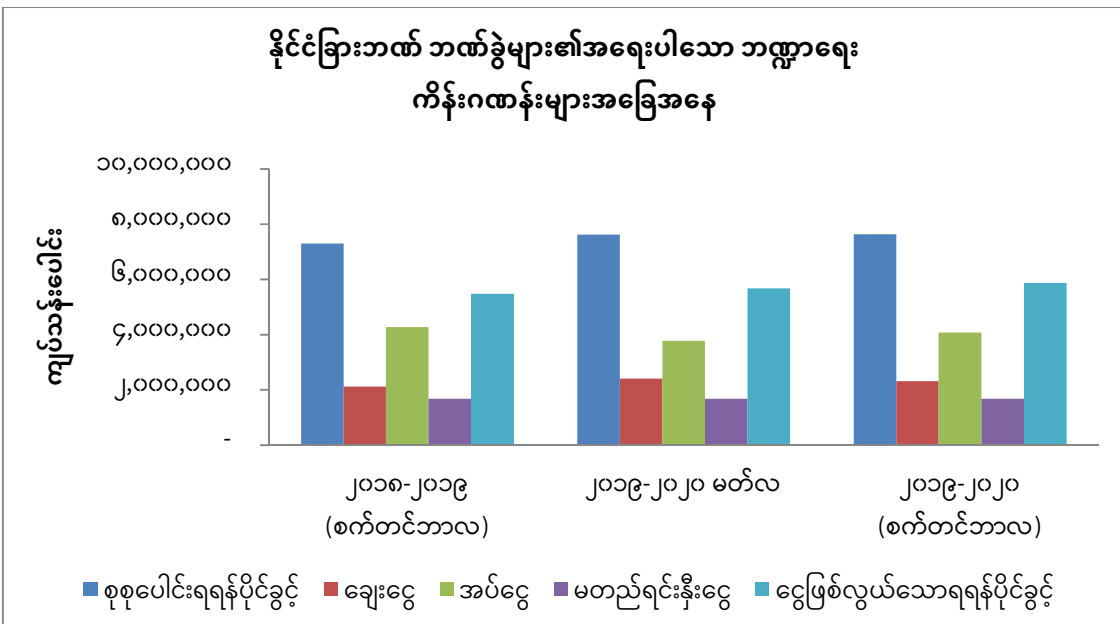
ပုံ (၂) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုံ (၃) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုံ (၄) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ဝင်ငွေ (Income) ရရှိမှုအခြေအနေ

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၏ ဝင်ငွေရရှိမှုအခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လအထိ ကျပ် ၅,၂၂၃.၆၂ ဘီလီယံ ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ ကျပ် ၁,၁၅၇.၆၀ ဘီလီယံ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ ကျပ် ၃၈၁၄.၃၅ ဘီလီယံနှင့် နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ ကျပ် ၂၅၁.၆၇ ဘီလီယံတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

အရုံး/အမြတ်အခြေအနေ

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၏ အခွန်မပေးဆောင်မီ အရုံး/အမြတ်အခြေအနေမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန် ဒုတိယ ၆ လတွင် အမြတ်ကျပ် ၅၂၃.၅၇ ဘီလီယံ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ အမြတ်ရရှိမှုမှာ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၌ ကျပ် ၁၅၆.၅၅ ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၌ ကျပ် ၂၈၆.၉၁ ဘီလီယံနှင့် နိုင်ငံခြားဘဏ်ဘဏ်ခွဲများ၌ ကျပ် ၈၀.၁၂ ဘီလီယံတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုး (Liquidity Ratio)

ဘဏ်များအနေဖြင့် ကာလတိုအပ်ငွေများကို ကာလရှည်ချေးငွေများအဖြစ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည်ဆိုပါက maturity mismatch ဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဘဏ်တစ်ခုအနေဖြင့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအခြေအနေကို ထိန်းကျောင်းရန် လိုပါသည်။

ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးမြင့်မားတိုင်း ကောင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ငွေဖြစ်လွယ်သော ရရန်ပိုင်ခွင့်ပမာဏများလေလေ ချေးငွေထုတ်ချေးခြင်းစသည့် ဝင်ငွေရစေသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်သည့် ပမာဏနည်းလေဖြစ်ရာ ဘဏ်၏ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိဘဏ်အတွက် သင့်လျော်မည့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုကို မှန်ကန်စွာချိန်ဆနိုင်ရန် အရေးကြီးပါသည်။

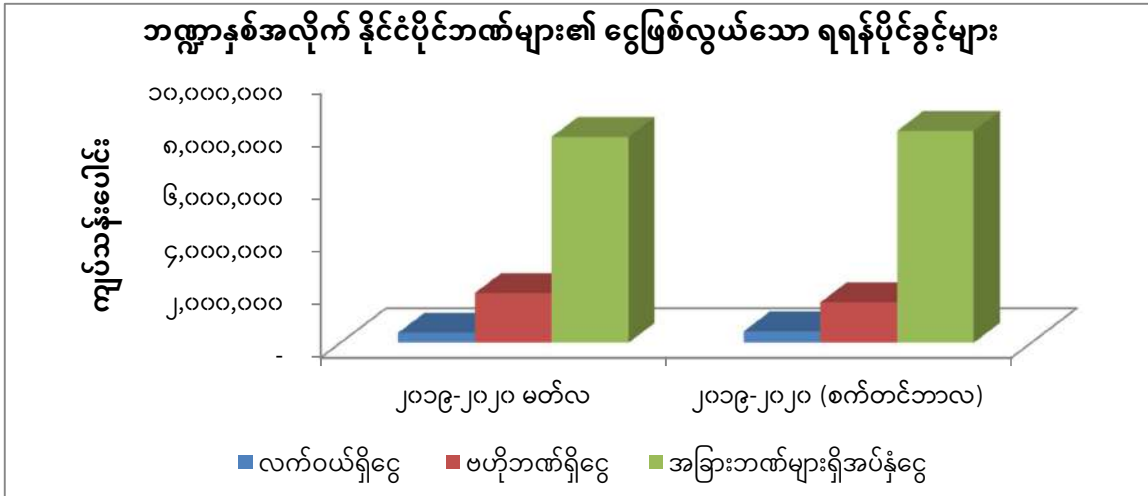
ဘဏ်များအနေဖြင့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးအား အနည်းဆုံး ၂၀ % ထားရှိရန် ဗဟိုဘဏ်က သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးဆိုသည်မှာ ငွေဖြစ်လွယ်သောရရန်ပိုင်ခွင့်နှင့် သတ်မှတ်ထားသောပေးရန်တာဝန်အချိုးချထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ငွေဖြစ်လွယ်သောရရန်ပိုင်ခွင့်တွင် လက်ဝယ်ရှိငွေနှင့် ဘဏ်များရှိငွေလက်ကျန်များ၊ ဗဟိုဘဏ်ရှိငွေလက်ကျန်၊ ဝယ်ယူထားသောအစိုးရငွေတိုက်စာချုပ်များ၊ (၃)လသက်တမ်းရှိ လျော့နှုန်းဖြင့်ဝယ်ယူထားသောဘီလ်များပါဝင်ပြီး၊ သတ်မှတ်ထားသောပေးရန်တာဝန်တွင် အပ်ငွေများနှင့်ငွေပေးအမိန့်များ ပါဝင်ပါသည်။ ဘဏ်အနေဖြင့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးမြင့်မားစွာ ကိုင်တွယ်ထားပါက ဝင်ငွေရရှိမှုနည်းပါးနိုင်ပြီး၊ ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးနည်းပါက ငွေအပ်နှံသူများ ငွေပြန်လည်ထုတ်ယူသည့်အခါ အခက်အခဲဖြစ်ပေါ်နိုင်သဖြင့် ဘဏ်များအနေဖြင့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးအား ၂၀ % နှင့် ၃၀ % အကြားရှိရန် ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ပျမ်းမျှငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လတွင် ၄၄.၉၄% ရှိပြီး၊ ဒုတိယ ၆ လတွင် ၄၈.၄၀% ရှိ၍ ပထမ(၆) လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၃.၄၆% တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

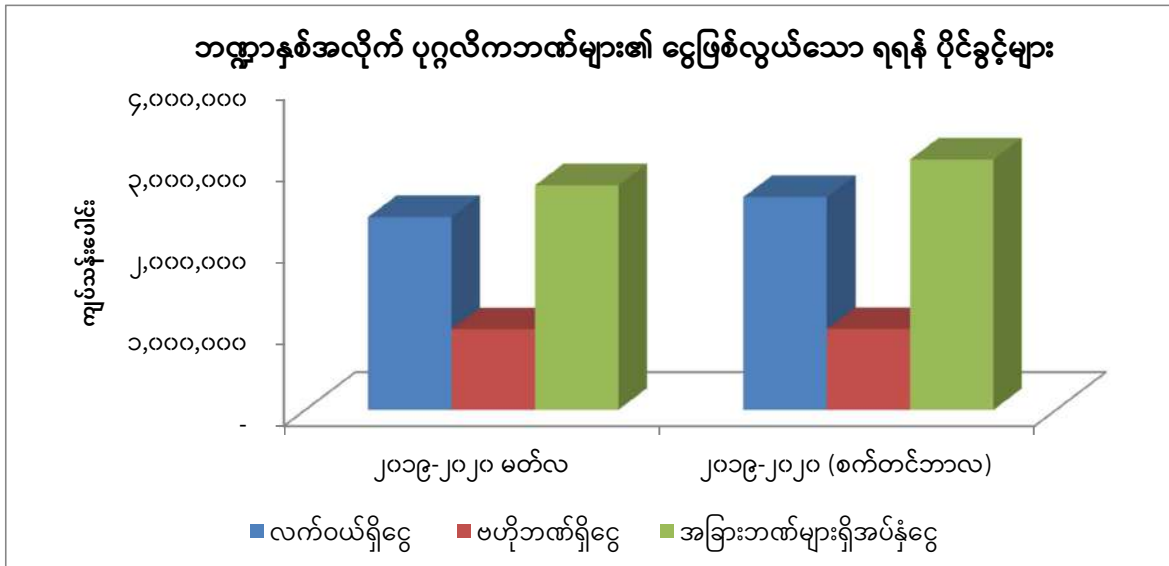
နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်၊ နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများ၏ ငွေဖြစ်လွယ်သောရရန်ပိုင်ခွင့်များ အခြေအနေအား ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ပထမ ၆ လ နှင့် ဒုတိယ ၆ လ အခြေအနေများနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ပုံ (၅) ၊ ပုံ (၆) နှင့် ပုံ(၇) ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

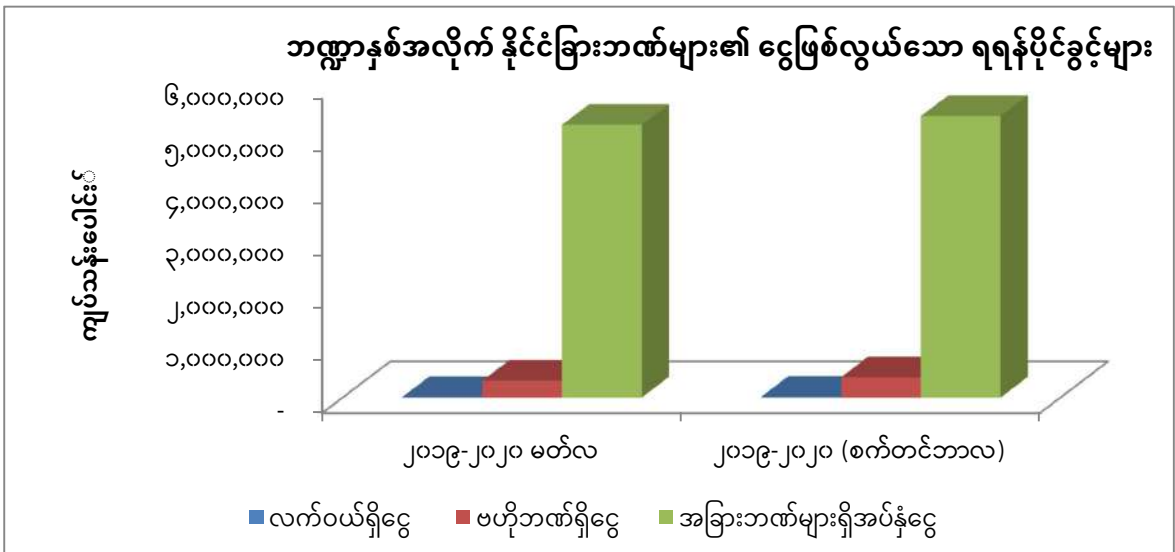
မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုံ (၅)။ ဇစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုံ (၆)။ ဇစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုံ (၇)။ ဇစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ (၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုး (Loan to Deposit Ratio)

ဘဏ်များသည် ဗဟိုဘဏ်မှသတ်မှတ်ထားသောငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချိုး ၂၀% ကို ချန်လှပ်၍ လက်ခံထားသော အပ်ငွေ၏ ၈၀% ခန့်အားချေးငွေထုတ်ချေးနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ချေးငွေနှင့် အပ်ငွေအချိုးမှာ ၇၀% နှင့် ၈၀% ကြား ထုတ်ချေးပါက သင့်တော်ကောင်းမွန်ပါသည်။ ချေးငွေများ ထုတ်ချေးခြင်းဖြင့်ဘဏ်တွင်ဝင်ငွေရရှိစေနိုင်သော်လည်းတစ်ဖက်တွင်မူစီမံသောချေးငွေများသည် သာတိုင်းပြည်၏ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတိုးတက်ရန်အထောက်အကူပေးနိုင်ပြီးဘဏ်တွင်ချေးငွေဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့နည်းစေမည်ဖြစ်၍ဘဏ်များအနေဖြင့် စီမံသောချေးငွေများကို ပိုမိုထုတ်ချေးရန် လိုပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လ၌ ၆၀.၄၆% ရှိပြီး၊ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၄.၃၀% လျော့နည်းခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၏ ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လ၌ ၃၈.၈၆% ရှိပြီး၊ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၀.၃၄% လျော့နည်းခဲ့ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လ၌ ၆၆.၆၅% ရှိပြီး၊ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၆.၂၉% လျော့နည်းခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံခြားဘဏ် ဘဏ်ခွဲများ၏ ချေးငွေနှင့်အပ်ငွေအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လ၌ ၅၆.၆၂% ရှိပြီး၊ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၇.၁၀% လျော့နည်းခဲ့ပါသည်။

မတည်ငွေရင်းလုံလောက်မှုအချိုး (Capital Adequacy Ratio)

မတည်ရင်းနှီးငွေလုံလောက်မှုအချိုး (Capital Adequacy Ratio) မှာ ဘဏ်၏ မတည်ရင်းနှီးငွေနှင့်ဘဏ်၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအလေးပေးတွက်ချက်ထားသည့် ရရန်ပိုင်ခွင့်တို့ကို တွက်ချက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ (Banking Sector)၏ ပျမ်းမျှမတည်ငွေရင်းလုံလောက်မှုအချိုးမှာ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် Tier-1 Capital Ratio ၁၁.၆၉% နှင့် Regulatory Capital Ratio ၁၃.၁၉%ရှိပြီး၊ အနည်းဆုံးလိုက်နာရမည့် Tier-1 Capital Ratio ၄%နှင့် Regulatory Capital Ratio ၈% ပြည့်မီကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၅။ ဘဏ်များအားပြန်လည်တည်မတ်စေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများ

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်များ၏ Assets and Liabilities Management အားနည်းချက်၊ အားသာချက်များကို Off-site/On-site Findings များမှတစ်ဆင့် ဘဏ်၏ Risk Management ကိုပိုမိုခိုင်မာစေရန်၊ Risk Based Supervision အားဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဘဏ်၏ RiskProfile ပေါ်အခြေခံ၍ emerging problems များဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဧရိယာများကို ဦးတည်ချက်ထား၍ Inherent Risks များအပေါ် အဓိက အကဲဖြတ်၍ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

Offsite Supervision မှ တွေ့ရှိချက်များဖြစ်သည့် အထူးသဖြင့် Prudential Ratio များ အနက် မတည်ငွေရင်းလုံလောက်မှုအချိုးမပြည့်သည့်ဘဏ်များအား Capital Improvement Plan တင်ပြစေခြင်း၊ Subordinated Debt များဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ညွှန်ကြားချက် ထုတ်ပြန်၍ ခွင့်ပြုပေးခဲ့ခြင်း၊ Liquidity Ratio မပြည့်မီသည့် ဘဏ်များအား Early Warning Letter များထုတ်ပြန်၍ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း၊ NPL တိုးလာသည့်ဘဏ်များအား လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ တောင်းခံ၍ တိုးတက်မှု မရှိသည့် ဘဏ်များအား ခေါ်ယူတွေ့ဆုံခြင်း၊ သတ်မှတ်ထားသည့် Large Exposure Limit ထက်ပိုမို ထုတ်ချေးခဲ့သည့် ဘဏ်များအား လျော့ချမည့်အစီအစဉ်များ တောင်းခံစိစစ်ခြင်း၊ အရှုံးဖြစ်ပေါ်နေသည့် ဘဏ်များအား Financial Strength ပိုမိုအားကောင်းစေရန် ခေါ်ယူတွေ့ဆုံပြီး Business Plan တင်ပြစေခြင်း၊ Risk Management အားနည်းသည့် ဘဏ်များအားခေါ်ယူ၍ Offsite တွေ့ရှိချက်များ သာမက Onsite တွေ့ရှိချက်များကိုပါ သက်ဆိုင်ရာ ဘဏ်မှ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ဝင်များနှင့် စီမံခန့်ခွဲသူများသို့ ခေါ်ယူဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း၊ လိုအပ်ပါက မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်၊ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့အစည်းအဝေးများသို့ တင်ပြခြင်းများအား ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ ဥပဒေပုဒ်မ ၉၄၊ ၉၅ နှင့် ၉၆ ပါ ဘဏ်များ ပြန်လည်တည်မတ်ရေးဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအပြင် Offsite Supervision Guide ပါ Enforcement Action များအတိုင်းအဆင့်ဆင့် ထိန်းကျောင်း စိစစ်လျက်ရှိပါသည်။

၆။ အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား ဘဏ်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရုပ်သိမ်းခဲ့ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများဥပဒေနှင့် ဗဟိုဘဏ်၏ ညွှန်ကြားချက်အမှတ်(၉/၂၀၁၄)တို့အရ အနည်းဆုံးထည့်ဝင်ရမည့် မတည်ငွေရင်း ကျပ်ဘီလီယံ ၂၀ ပြည့်မီအောင်ထည့်ဝင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ၅ ကြိမ်တိုင်တိုင် အကြောင်းကြားခဲ့သော်လည်း ထည့်ဝင်မှုမရှိခြင်း၊ အစုရှယ်ယာ လွှဲပြောင်းရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်၏ ခွင့်ပြုချက်ရယူထားမှုမရှိခြင်း၊ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာနက ပေးပို့လာသော စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက် အထောက်အထားများအရ ဘဏ်သို့ထည့်ဝင်သည့် မတည်ငွေရင်းများသည်တရားဝင်ရရှိသည့်ငွေဖြင့်အခွန်ထမ်းဆောင်ထားကြောင်းအထောက်အထား မပြနိုင်သည့်ငွေများဟု စိစစ်တွေ့ရှိရခြင်းတို့ကြောင့် ၁၆-၃-၂၀၂၀ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ် ဒါရိုက်တာအဖွဲ့အစည်းအဝေး အမှတ်အစဉ် (၃/၂၀၂၀) ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ၁၆-၃-၂၀၂၀ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းမှစ၍ အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်အား ဘဏ်လုပ်ငန်းလိုင်စင် ရုပ်သိမ်းခဲ့ပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က အုပ်ချုပ်သူခန့်ထား၍စီမံဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေချုပ်ရုံးသို့ အာရှရန်ကုန်ဘဏ် စာရင်းရှင်းလင်း ဖျက်သိမ်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားလွှာ (မူကြမ်း) ပေးပို့ထားပါသည်။

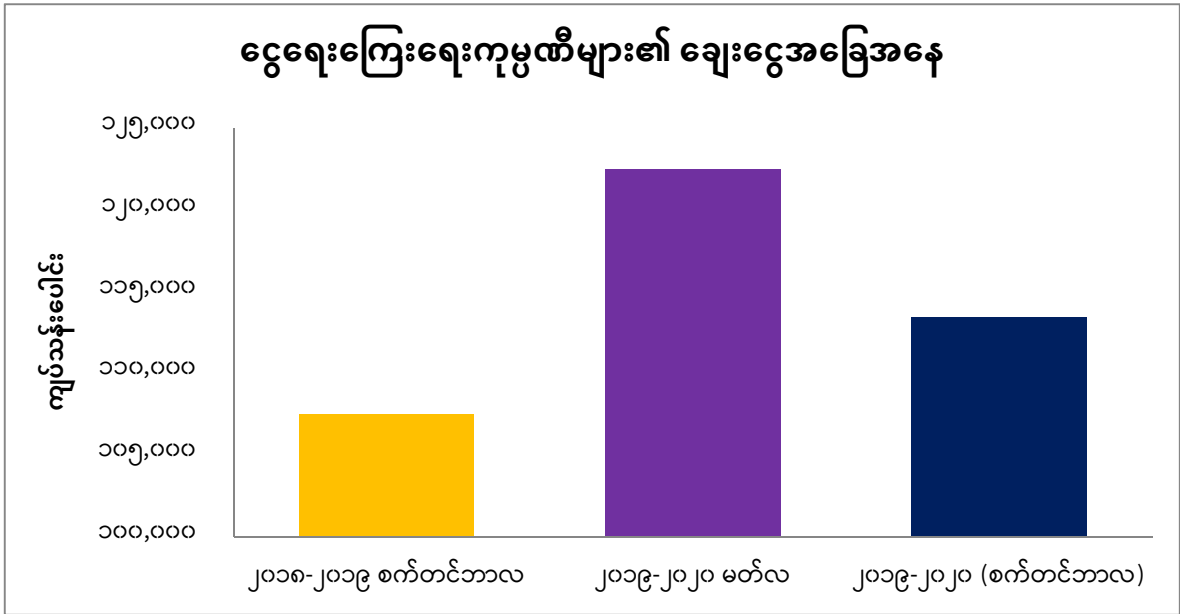
ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

၇။ ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများအားကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

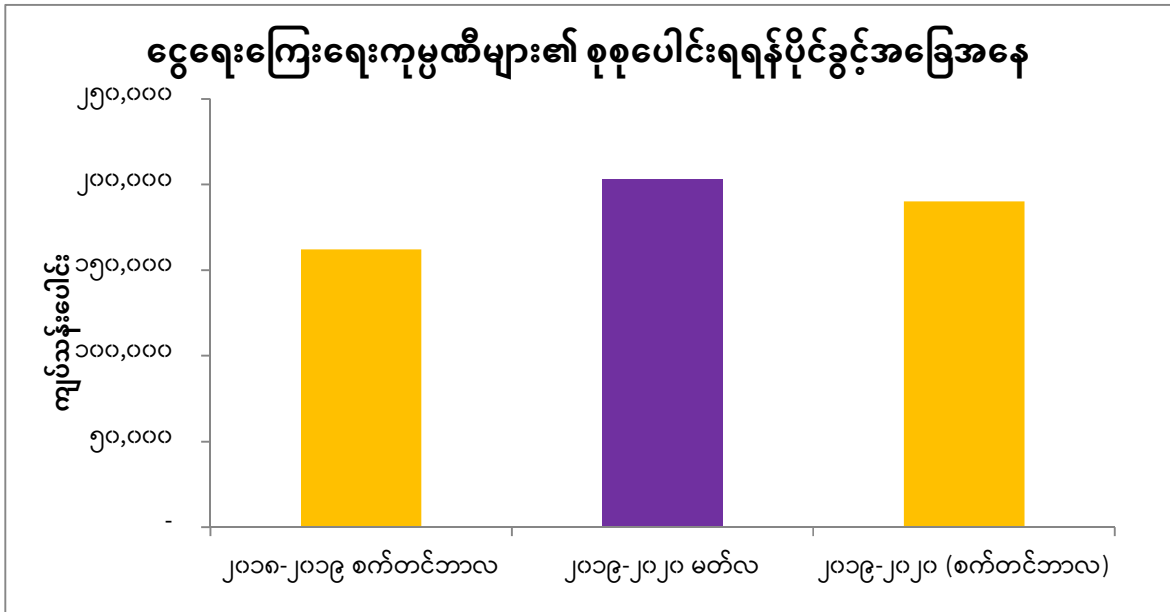
ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများသည် အများပြည်သူထံမှ အပ်နှံငွေများမဟုတ်သော အခြားနည်းဖြင့် စုစည်းရရှိသည့်ရန်ပုံငွေများဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းဝယ်ယူနိုင်ရန်လည်းကောင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် သုံးစွဲနိုင်ရန်လည်းကောင်း၊ ချေးငွေများထုတ်ပေးခြင်းကိုအဓိကထား၍ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ၎င်းအပြင်အငှားဝယ်စနစ် (Hire Purchase) ဖြင့်လည်း ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများမှဝန်ဆောင်မှု ပေးရာ ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိသော်လည်း တန်ဖိုးကြီးသော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ တစ်လုံးတစ်ခဲတည်း မပေးချေနိုင်သူများအတွက် အရစ်ကျပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်ရန် ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီတစ်ခုချင်းအလိုက် စည်းကမ်းချက်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်အာမခံချက်များဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများသည် လစဉ် ယင်းတို့၏စုစုပေါင်းဝင်ငွေ၊ သုံးငွေ၊ ချေးငွေရှင်းတမ်းအား မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သို့ တင်ပြရပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ Off-site Monitoring ပြုလုပ်၍ စိစစ်သုံးသပ်ပြီး၊ On-site Team များမှလည်းသွားရောက် စစ်ဆေး လျက်ရှိပါသည်။ ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများသည် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတွင် စုစုပေါင်းချေးငွေမှာ ကျပ် ၁၁၃,၄၄ ဘီလီယံရှိပြီး ၊ ယခင် ၆ လနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၇.၄၀% လျော့နည်းခဲ့ပါသည်။ ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများ၏ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လရှိ ချေးငွေအခြေအနေအား ပထမ ၆ လအခြေအနေ၊ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ် ဒုတိယ ၆ လတို့ရှိချေးငွေ အခြေအနေများနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ပုံ (၈) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရရန်ပိုင်ခွင့် အခြေအနေအား ပုံ(၉)နှင့် ဝင်ငွေ၊ သုံးငွေ အခြေအနေအား ပုံ(၁၀) ဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။

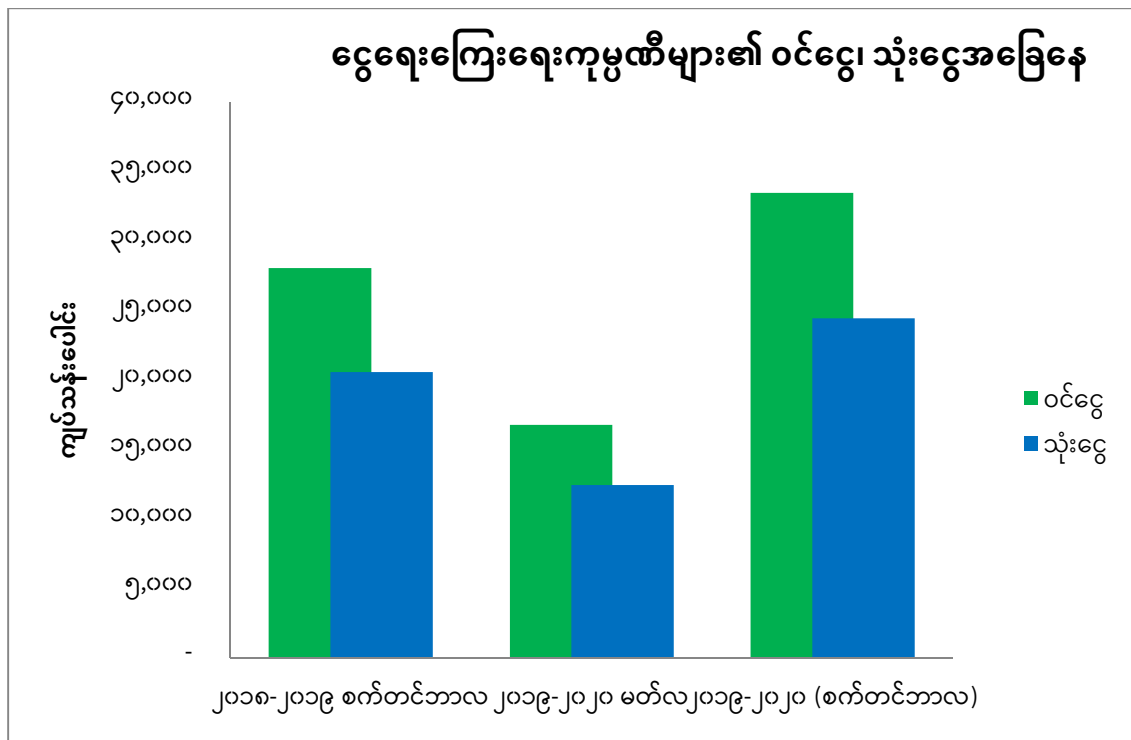

ပုံ (၈) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

ပုံ (၉) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ပုံ (၁၀) ဇာစ်မြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

၈။ ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေမှုများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဌာနသည်မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်၏ အဓိကရည်မှန်းချက်တစ်ခုဖြစ်သည့် ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေးကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံတကာဗဟိုဘဏ်များနှင့် ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍ ကြပ်မတ်

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ကွပ်ကဲသူများဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည့်ဘာဆဲလ်ကော်မတီက ထုတ်ပြန်ထားသော နိုင်ငံတကာတွင် ကျင့်သုံးနေသည့်စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရန်၊ ခိုင်မာတောင့်တင်းစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဘဏ်များနှင့်ဘဏ်မဟုတ်သောငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအပေါ် စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးရာ၌ ဥပဒေနှင့်စည်းမျဉ်းအရသတ်မှတ်ထားသည့်မတည်ငွေရင်းလုံလောက်မှုအချို့၊ ငွေကြေးလွယ်ကူမှုအချို့၊ ပမာဏကြီးမားသောကြွေးမြီများ၊ ချေးငွေများအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းနှင့် လျာထားခြင်း၊ အရင်းအတိုးပေးဆပ်ရန်ပျက်ကွက်သောချေးငွေများအချို့၊ စီမံခန့်ခွဲသူများ၏ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်ကိုတိုင်းတာသည့် ငွေရေးကြေးရေးအချိုးများ၊ အချိန်ကာလအလိုက်တင်ပြရသည့် ဘဏ္ဍာရေးရှင်းတမ်းများအား ခွဲခြမ်းစိစစ်၍မှန်ကန်မှု ရှိမရှိ သုံးသပ်ခြင်း၊ အဓိကပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်သည့်စာရင်းခေါင်းစဉ်များကိုဆန်းစစ်ခြင်း၊ ဘဏ်များတွင်အဆင့်မြင့်စီမံခန့်ခွဲသူများခန့်အပ်ရာ၌ အရည်အချင်းသင့်လျော်မှု ရှိမရှိ စိစစ်ခြင်း၊ အစုရှယ်ယာများတိုးမြှင့်ခြင်း၊ လွှဲပြောင်းခြင်းအပေါ် အခွန်ပေးဆောင်ထားမှုနှင့် ငွေကြေးခဝါချမှုကင်းရှင်းခြင်းအားစိစစ်ခြင်း၊ ဘဏ်များ၏ လုပ်ငန်းတွင်းထိန်းချုပ်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်အားကောင်းမှုနှင့် ပြင်ပစာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာပေါ် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ပါသည်။

ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းရာတွင် စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းက ရရှိလာသည့် ကိန်းဂဏန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ လုပ်ငန်းစစ်ဆေးမည့် ဧရိယာသတ်မှတ်ခြင်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေရှိသောလုပ်ငန်းနယ်ပယ်အား ဖော်ထုတ်စစ်ဆေးခြင်း၊ တင်ပြထားသော အစီရင်ခံစာများ မှန်ကန်မှု ရှိမရှိ အတည်ပြုစစ်ဆေးခြင်း၊ ဘဏ်၏ ဌာနအလိုက်တာဝန်ခံများကို တွေ့ဆုံ၍ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုအခြေအနေတို့အပေါ် မေးခွန်းများ မေးမြန်းခြင်း၊ ပြဌာန်းထားသည့် ဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ဘဏ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိမရှိ ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးပြီးရရှိလာသော အဓိကစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များကို နယ်ပယ်အလိုက် အဆင့်သတ်မှတ်၍ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသည့်အစီရင်ခံစာအား ထုတ်ပြန်ပါသည်။

တိုင်းပြည်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည့်နည်းတူ ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင်လည်း ခေတ်နှင့်အညီ နည်းပညာအသုံးပြုမှု တွင်ကျယ်လာပါသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းတွင် နည်းပညာတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးသည့်နည်းလမ်းများကိုလည်း ဘဏ်များ ရယူထားသည့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအပေါ် စိစစ်၍ မည်မျှခိုင်မာအောင်ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အလေးပေး၍ ပြောင်းလဲ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးလျက်ရှိပါသည်။

ဘဏ်များကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသည့်အခါ ယခင်ကဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များ လိုက်နာမှု ရှိ၊ မရှိ (Compliance-based) အခြေခံ၍ စစ်ဆေးပါသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှစတင်၍ ဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များလိုက်နာမှုအပြင် ဘဏ်၏ အရွယ်အစား၊ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်အလိုက် ရယူထားသောဆုံးရှုံးနိုင်မှု (Risk-based)အပေါ် လုပ်ငန်းတွင်း၊ လုပ်ငန်းပြင်ပသတင်းအချက်အလက်အပေါ်အခြေခံကာ ပေါ်ပေါက်နေသည့် ပြဿနာများကိုဖော်ထုတ်၍ ရှေ့တွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

မည့်အကျိုးဆက်ကိုပါ ထည့်သွင်းပြီး (Forward Looking Assessment) ဖြင့် ဘဏ်တစ်ခု၏ ခိုင်မာ တောင့်တင်းမှုအား ကြီးကြပ်စစ်ဆေးလျက်ရှိပါသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးရာတွင် ဘဏ်ဒါရိုက်တာနှင့် အကြီးတန်းစီမံခန့်ခွဲသူများက အဖွဲ့အစည်း၏ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း (Risk Identification)၊ အကဲဖြတ်ခြင်း (Assess)၊ တိုင်းတာခြင်း (Measurement)၊ အစီရင်ခံခြင်း (Reporting)၊ ထိန်းချုပ်ခြင်း (Control) စသည့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှုကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ထားခြင်း ရှိ မရှိ အခြေအနေ များကိုစိစစ်ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးသူများအနေဖြင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုအခြေခံကြီးကြပ်စစ်ဆေးရာတွင် ဘဏ်များ၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲသည့် နည်းလမ်းများအပေါ်မူတည်၍ High၊ Medium၊ Low အဆင့် သတ်မှတ်ကာ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနည်းပျူဟာနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမည့် လုပ်ငန်းနယ်ပယ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းတွင်းစီမံအုပ်ချုပ်နေမှုအပေါ် မေးခွန်းများမေးမြန်း၍ အတည်ပြုခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသည့်အစီရင်ခံစာထုတ်ပြန်ခြင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၉။ Data နှင့် Reporting System များ ပိုမိုမှန်ကန်စေရန် စိစစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် Management Information System (MIS) ကို ဆောင်ရွက် လျက်ရှိရာ ဘဏ်များနှင့်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ပေးပို့လျက်ရှိသော အတည်ပြုခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသည့်အစီရင်ခံစာ ထုတ်ပြန်ခြင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် Management Information System (MIS) ကို ဆောင်ရွက် လျက်ရှိရာ ဘဏ်များနှင့်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများမှပေးပို့လျက်ရှိသော အစီရင်ခံစာများအား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီမှန်ကန်တိကျသော data များအား MIS မှ ထုတ်ယူရရှိနိုင်ရေးအတွက်လိုအပ်သော Infrastructure များ Applications များ အားအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ MIS ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် Manual Workload များသက်သာစေနိုင်ပြီး၊ Time Saving များဖြစ်လာနိုင်ခြင်း၊ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ဘဏ္ဍာရေးအချိုးများကို စိစစ်နိုင်ခြင်းဖြင့် မူဝါဒချမှတ်သူများက ဆုံးဖြတ်ချက် များအား လျှင်မြန်စွာချမှတ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင်စတင်၍ ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံတကာဘဏ္ဍာရေးအစီရင်ခံစာပြခြင်းဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်ချက်များ (IFRS) အား Time line နှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဘဏ် Management နှင့် ပုံမှန်တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ လက်ရှိတွင် MIS Reporting System Application နှင့်စပ်လျဉ်း၍ Chart of Accounts

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ (၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ရေးဆွဲထားပြီး General Ledger Accounts Head များကို ဘဏ်များနှင့် Matching ဆောင်ရွက် လျှက်ရှိပါသည်။

၁၀။ ဘဏ်များမှ IFRS အားအချိန်မီလိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် Banking Sector Financial Reporting Implementation Committee ၏ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေများ

ဂျာမန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (GIZ) ၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ဘဏ္ဍာရေးအစီရင်ခံခြင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အတွက် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍဘဏ္ဍာရေးအစီရင်ခံတင်ပြခြင်းဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်များကို အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးကော်မတီ (Banking Sector Financial Reporting Standards Implementation Committee- BFRIC) ကို Key Stakeholder များဖြစ်သည့် CBM, OAG, MICPA, MBA တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များကျယ်ပြန့်စွာ ပါဝင်သော BFRIC ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

BFRIC အနေဖြင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် IFRS အား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင် ရန်အတွက် ပုံမှန်တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ဘဏ်များမှ IFRS အား လက်ရှိ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေအား သိရှိနိုင်ရန် IFRS Survey များ ကောက်ယူ ခြင်း၊ ဘဏ်များသို့သွားရောက်ပြီး တာဝန်ရှိသူများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ Technical Guide (၄) ခု ဖြန့်ဝေပေးခြင်းနှင့် Experience Sharing Workshop များ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်မှုအခြေအနေအစီရင်ခံစာ(၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဧပြီလ မှ စက်တင်ဘာလအထိ)